

Силабус курсу «ТЕОРІЯ МУЗИКИ»

**Освітній ступінь «Бакалавр»
Спеціальність 025 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма
«Інструментальне виконавство (за видами)»
Роки навчання: I
Семестри: I
Кількість кредитів: 3
Мова викладання: українська**

Керівники курсу «ТЕОРІЯ МУЗИКИ»

Супрун Олена Володимирівна - доцент, доктор філософії
Корчев Олександр Олександрович - доктор філософії

Контактна інформація: hesu61066@gmail.com, Teoralkor@gmail.com

---

Прореквізити та постреквізити дисципліни

- **Прореквізити дисципліни:**

- Середня спеціалізована музична освіта або диплом молодшого спеціаліста
- Обов'язкове попереднє вивчення в обсязі 8 класів ДМШ предметів сольфеджіо, музичної літератури.

- **Постреквізити дисципліни:**

Гармонія, Сольфеджіо, Аналіз музичних творів, Фах

Призначення дисципліни

Дисципліна «Теорія музики» належить до циклу дисциплін спеціальної підготовки й призначена сформувати у студентів свідоме сприйняття музики; елементарних музично-технічних навичок, необхідних як під час вивчення курсу, так і в подальшому музичному розвитку; опанувати основними засобами музичної виразності (спочатку в ізольованому виді, а потім у їх взаємозв'язках); підготувати до практичних робіт в курсі сольфеджіо, гармонії, аналізу музичних творів.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Теорія музики» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей: ЗК 1, 2,3,4,5, 6, 8,9,12,14 СК 3,4,5, 7, 10,11, 12,13

- **ЗК1** Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.
- **ЗК2** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- **ЗК3** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- **ЗК4** Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- **ЗК5** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- **ЗК6** Навички міжособистісної взаємодії.
- **ЗК8** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- **ЗК9** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- **ЗК12** Здатність працювати автономно.
- **ЗК14** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

- **СК3** Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
- **СК4** Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
- **СК5** Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
- **СК7** Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
- **СК10** Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
- **СК11** Здатність оперувати професійною термінологією.
- **СК12** Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
- **СК13** Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

Метою навчальної дисципліни «Теорія музики» є:

- дати студентам систему знань та навичок, необхідних для розуміння основних засобів музичної виразності;
- дати студентам необхідні знання щодо музики як мистецтва і мелодії як головного засобу музичної виразності;
- розширити музичний кругозір, збагатити загальнокультурний рівень студентів;
- сприяти розвитку професійних навичок, свідомому відношенню до тексту музичних творів.

Зміст і структура курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Звук. Мелодія. Метро-ритм.												
Тема 1. Музичний звук. Його властивості. Нотне письмо.	4		2			2	5		1			4
Тема 2. Мелодія	4		2			2	5		1			4
Тема 3. Метр. Ритм. Темп.	10		4			6	7		1			6
Разом за змістовим модулем 1	18		8			10	17		3			14
Змістовий модуль 2. Лад. Лади народної музики.												
Тема 4. Лад. Тональність	8		4			4	9		1			8
Тема 5. Лади народної музики	8		4			4	9		1			8
Разом за змістовим модулем 2	16		8			8	18		2			16
Модуль 2												
Змістовий модуль 3. Інтервали поза ладом і в ладі												

Тема 6. Інтервали	10		4			6	9		1			8
Тема 7. Інтервали в умовах ладу	12		4			8	9		1			8
Разом за змістовим модулем 3	22		8			14	18		2			16
Змістовий модуль 4. Акорди поза ладом і в ладу												
Тема 8. Акорди поза ладом	12		4			8	10		2			8
Тема 9. Акорди в ладу	12		4			8	10		2			8
Разом за змістовим модулем 4	24		8			16	20		4			16
Модуль 3												
Змістовий модуль 5. Хроматизм і альтерація. Відхилення і модуляція.												
Тема 10. Типи тональних співвідношень	8		4			4	3		1			2
Разом за змістовим модулем 5	8		4			4	3		1			2
Змістовий модуль 6. Мелізми. Транспозиція. Позначення акордів в естрадній музиці і джазі.												
Тема 11. Мелізми і їх використання у музиці.	4		2			2	5		1			4
Тема 12. Позначення акордів в естрадній музиці та джазі	4		2			2	5		1			4
Тема 13. Транспозиція	4		2			2	4					4
Разом за змістовим модулем 6	12		6			6	12					12
Усього годин	90		42			48	90		14			76

Політика навчальної дисципліни

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: залік.

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре»,

«задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FХ, F).

Поточний контроль передбачає оцінювання теоретичної підготовки із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань.

Політика оцінювання: Максимальна кількість балів з дисципліни «Теорія музики» за семестр – 100 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1

Поточне тестування та самостійна робота					Контрольна робота	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			
T1	T2	T3	T4	T5	5	30
5	5	5	5	5		

Модуль 2

Поточне тестування та самостійна робота				Контрольна робота	Сума
Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4			
T6	T7	T8	T9 (початок)	5	35
5	5	5	5		

Модуль 3

Поточне тестування та самостійна робота					Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль 5		Змістовий модуль 6				
T9 (закінчення)	T10	T11	T12	T13	10	35
5	5	5	5	5		

Підсумковий бал з навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності за модуль	Оцінка за національною шкалою	Шкала ECTS
90-100	5 Відмінно	A
82-89	4 Добре	B
74-81		C
64-73	3 Задовільно	D
60-63		E

35-59	2 Незадовільно	FX Для одержання кредиту потрібне доопрацювання.
0-34		F Необхідне повторне вивчення дисципліни

Завдання для самостійної роботи студентів

1. Накреслити частину клавіатури у межах двох октав і позначити у літерній системі всі білі клавіші.
2. Визначити октави, у яких розташовані надані звуки. Відшукати їх на фортепіано і назвати у складовій системі.
3. Від усіх основних ступенів звукоряду побудувати на фортепіано вгору і вниз діатонічні півтони.
4. Від усіх проміжних ступенів звукоряду побудувати вгору і вниз хроматичні півтони.
5. Від усіх проміжних ступенів звукоряду побудувати на фортепіано вгору і вниз діатонічні півтони.
6. Від усіх основних ступенів звукоряду побудувати на фортепіано вгору і вниз хроматичні півтони.
7. Надати всі можливі енгармонічні заміни усім 12 звукам октави. Називати їх знизу в гору і навпаки.
8. Назвати підряд всі 12 звуків октави а) тільки дієзами; б) тільки бемолями.
9. Переписати народну мелодію у басовий, альтовий, теноровий ключі.
10. Від кожного ступеня звукоряду побудувати вгору і вниз всі прості діатонічні інтервали.
11. Зробити енгармонічну заміну запропонованих інтервалів.
12. Від основних і проміжних ступенів звукоряду будувати на свій розсуд деякі інтервали і робити їх обернення.
13. Визначити інтервали, що утворюються між голосами у двоголоссі. (Твір з репертуару за спеціальністю, фортепіано або сольфеджіо).
14. Побудувати на фортепіано від усіх основних ступенів всі види тризвуків
15. Побудувати на фортепіано від усіх проміжних ступенів звукоряду всі види тризвуків (вгору і вниз)
16. Від основних ступенів побудувати всі види септакордів.
17. Визначити знаки у тональностях, користуючись закономірністю виникнення останнього дієзу у мажорних дієтних тональностях на VII ступені ладу, а останнього бемолю у мажорних бемольних тональностях на IV ст..

18. Знайти у музичній літературі приклади, що написані: а) у гармонічному мажорі; б) у гармонічному мінорі; в) у мелодичному мінорі.
19. Знайти до кожної тональності квантового кола паралельну і однойменну тональність. Називати ключові знаки.
20. Підібрати на фортепіано знайомі мелодії у різних тональностях. Записати їх нотами.
21. Побудувати на фортепіано і розв'язати тритони (зб.4, зм.5) у тональностях H - dur, Des-dur, Fis-dur, gis-moll, b-moll, dis-moll(зб.4 будується на IV і VI ступенях, а зм.5 на II і VII ступенях)
22. Побудувати на фортепіано і розв'язати характерні інтервали у тональностях A - dur, fis- moll, Es-dur, c-moll, E-dur, cis-moll, As-dur, f-moll
23. У тональностях до 4-х знаків в ключі утворювати гармонічні звороти з використанням обернень головних і побічних тризвуків ладу. На дані послідовності скласти мелодії.
24. Побудувати на фортепіано гармонічні звороти з використанням септакордів та їх обернень.
25. Виконати гармонічний аналіз музичних творів: Р.Шуман. Альбом для юнацтва (7, 9, 18, 24)
26. Грати на фортепіано мажорні та мінорні хроматичні гами з назвою звуків від основних та проміжних ступенів звукоряду.

Рекомендована література

Основна

1. Смаглій Г.А. Теорія музики. Х., «Ранок», 2013
3. Ганзіна Т. Правила з елементарної теорії музики. «Мелосвіт», 2007
4. Майкл Пілхофер, Холлі Дей. «Теорія музики для чайників». Вид. «Діалектика Вільямс», 2021

Додаткова

1. Виноградов В.Р. "Елементарна теорія музики і сольфеджіо". Частина 2. Видавництво "Музична Україна", К., 1972 р.
2. . Калашник М. Уроки елементарної теорії музики. Х., 2001.
3. Смаглій Г.А.-Маловик Л.В. "Основи теорії музики". Підручник для навчальних закладів освіти, культури і мистецтв. Х., " Факт" 2005р.